

Historie St Vituskerk

De stichting van de parochie Dedemsvaart hangt nauw samen met het graven van de Dedemsvaart. Plannen hiertoe werden in 1809 door Willem Baron van Dedem aan de toenmalige Koning Lodewijk Napoleon voorgelegd. Op 22 maart 1809 werd machtiging gegeven om het kanaal te graven. In 1811 was het kanaal bevaarbaar tot aan Balkbrug. In 1815 tot aan de Arriërvaten.

Tot aan dat jaar had baron van Dedem voldoende Nederlandse arbeidskrachten. Het was de Franse tijd en veel onderduikers vonden werk bij van Dedem. Maar na de val van Napoleon lieten veel jongeren uit deze streek van Dedem in de steek. Werknemers werden over de grens geworven. Ook de gezinnen van deze mensen vestigden zich in deze streek. Wonen deed men in plaggen hutten. Het graven van de vaart ondervond stagnatie, gebrek aan geld speelde hierbij een grote rol..

Daar zijn arbeiders uit Duitsland veelal katholiek waren, zag hij de noodzaak in van een katholieke kerk met pastoor voor deze mensen. Dat er toen een katholieke kerk gebouwd kon worden, was nogal uniek, want pas in 1853 werd het katholicisme in Nederland weer volledig vrijgegeven nadat het zo'n 2 eeuwen verboden was geweest en slechts werd gedoogd in schuilkerken.

Volgens de parochiekroniek richtte hij zich tot het Ministerie van Eredienst met het verzoek tot het bouwen van een kerk en pastorie, waartoe hij gaarne de benodigde gronden ten geschenke gaf.

Zijne Majesteit de Koning verleende de som van f. 9.000,00 en in 1819 kon de bouw beginnen.

Op 19 mei 1820 werd de kerk ingewijd

De parochiegemeenschap bestond uit 60 mensen; in 1824 waren dat er 130 en in 1830 waren er al 330 parochianen. De parochie groeide mede doordat de graafwerkzaamheden aan het kanaal werden voortgezet, zodanig dat uitbreiding van het kerkje noodzakelijk werd.

In 1828 gaf Koning Willem I een subsidie van f. 3.000,00, waardoor de kerk uitgebreid kon worden en er zelfs een torentje bij kreeg.

De parochie omvatte een zeer groot gebied; de hele gemeente Avereest en Zuidwolde, gedeelten van Ommen, geheel Slagharen en Lutten. De parochiegemeenschap groeide gestaag.

In 1855 nam het kerkbestuur het besluit een fonds te stichten voor een nieuwe kerk en een nieuw altaar.

In 1869 legt de toenmalige pastoor Verhoeven het kerkbestuur een tekening voor van een nieuwe kerk en pastorie.

Er werd subsidie gevraagd aan de regering, maar men begon wel vast aan de bouw van de pastorie.

In 1872 zette de nieuwe pastoor J. Bless de bouw voort en liet het veen rond de kerk weggraven en aanvullen met zand. Drie duizend stenen, die van de verbouw van de kerk in Slagharen waren overgebleven, werden alvast gekocht tegen inkoopprijs.

Op 28 oktober 1874 vond de aanbesteding plaats. De bouw werd gegund voor f. 27.300,00 en er werd voor f. 895,00 een noodkerk gebouwd. Een paar jaar eerder had men in Slagharen een nieuwe kerk laten bouwen die was ontworpen door de architect Alfred Tepe. Dit was de eerste kerk van Alfred Tepe, de tweede kerk die hij had ontworpen was onze huidige Sint Vitus Kerk, omdat de kerk in Slagharen inmiddels is afgebroken is onze Vituskerk het oudste bestaande kerkgebouw van Tepe. Deze architect is bekend geworden om zijn vele neogotische kerken die hij heeft ontworpen in heel Nederland. Hij begon met relatief kleine dorpskerken, maar gaandeweg heeft hij ook enkele zeer imposante kerken ontworpen zoals de H. Kruisverheffingskerk in Raalte en de Franciscuskerk aan het Spui in Amsterdam. Na de oplevering werd er door de parochianen veel moeite gedaan om de kerk te verfraaien te denken valt aan de prachtige gebrandschilderde ramen van de glazeniersfamilie Nicolas, voorstellende de geboorte van Jezus en de kruisiging van Jezus. Er werden diverse beelden geschonken Vitus en Antonius en 3 prachtige altaren die na de oorlog geschonken zijn aan een kerk in Nijmegen die veel oorlogsschade had opgelopen. Ook noemenswaardig zijn het doopvont, kruiswegstaties, preekstoel en in 1881 schafte men het huidige Maarschalkerweerdorgel aan, alles is nog steeds aanwezig in de kerk.